

Reumatoidfaktor (S,P-RF)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Reumatoidfaktor (RF) on oma olemuselt heterogeenne autoantikehade grupp, mis tekib IgG-molekuli Fc-fragmendi vastu. Need autoantikehad võivad kuuluda nii IgG, IgM kui ka IgA klassi, kuid peamine immuunglobuliinide klass, millest moodustub veres tsirkuleeriv reumatoidfaktor, on IgM. Reumatoidfaktorit toodavad aktiveeritud B-lümfotsüüdid, mis on infiltrerinud haige liigese. Moodustuvad immuunkompleksid, mis aktiveerivad komplemendi ja põhjustavad koekahjustust.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga (punane kollase rõngaga või kollane kork) või geeliga LH-katsuti (roheline kollase rõngaga või heleroheline kork)
Säilivus	Seerum/plasma toatemperatuuril üks päev, +4 °C kaheksa päeva, -20 °C kolm kuud

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti

Analüüsimeetod: immuunturbidimeetriline meetod

Referentsväärtused

≥ 18 a	< 14 IU/mL
--------	------------

Näidustus ja kliiniline tähendus

Artriitide, autoimmuun- ja sidekoehaiguste diferentsiaaldiagnostika (koos tuumavastaste, tsüklilise tsitrulleeritud peptiidi vastase IgG jm autoantikehade määramisega).

Positiivse testitulemuse sagedaseim põhjus on reumatoidartriit, mille puhul on test positiivne 75–80% haigetel. Juveniilse reumatoidartriidi korral leidub RF seerumis vaid ~20%-l juhtudest.

RF võib esineda ka teiste reumaatiliste haiguste ning samuti mõningate mittereumaatiliste haiguste puhul. RF leidub seerumis ~35%-l süsteemse erütematoosse luupusega patsientidest, ~95%-l Sjögreni sündroomiga patsientidest, võib esineda sklerodermia, dermatomüosiidi, maksatsirroosi, sarkoidoosi ja Waldenströmi makroglobulineemia puhul. On leitud mõningate krooniliste infektsioonide (nt tuberkuloos, süüfilis) ja parasitaarhaiguste (nt malaaria), samuti mõningate viirusinfektsioonide (infektsioosne mononukleoos, hepatiit jt) korral ja vaktsinatsioonide järgselt. Infektsioonide puhul kaob RF seerumist pärast infektsiooni paranemist.

Vähene RF leid võib esineda ka ~4% haigussümptomiteta isikutel, eriti üle 60-aastastel.

Vt ka: Tsüklilise tsitrulleeritud peptiidi vastane IgG

Katrin Reimand